

Številka: 544-1/2022/10 (zveza 004-11/2020-2550-95)

Ljubljana, 06.05.2022

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
gp.gs@gov.si

ZADEVA: Sodelovanje Uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost v projektu »Podpora nacionalnemu jedrskemu upravnemu organu Republike Južna Afrika (NNR) in njegovemu sistemu tehničnih podpornih organizacij (CNSS)« – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) in 3. člena Uredbe o izvajanju projektov tesnega medinstitucionalnega sodelovanja in programov bilateralne tehnične pomoči (Uradni list RS, št. 51/09, 49/10, 26/12, 38/12, 54/14, 40/17 in 74/18) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne... sprejela:

S K L E P

Vlada Republike Slovenije je dala soglasje za sodelovanje Uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost v projektu »Podpora nacionalnemu jedrskemu upravnemu organu Republike Južna Afrika (NNR) in njegovemu sistemu tehničnih podpornih organizacij (CNSS)«.

Mag. Janja Garvas Hočevar
vršilka dolžnosti generalnega sekretarja vlade

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov: /

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Igor Sirc, direktor Uprave RS za jedrsko varnost
- mag. Igor Grlicarev, sekretar na Upravi RS za jedrsko varnost

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva: /

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora: /

5. Kratek povzetek gradiva:

Ni potreben.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja	NE

	<ul style="list-style-type: none"> – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: Jih ni. Pričakujemo priliv v proračun.		
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin: /		
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:		
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:		NE
Predloga sklepa ni treba predhodno objaviti.		
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:		NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:		NE
mag. ANDREJ VIZJAK MINISTER		

PRILOGE:

- jedro gradiva: predstavitev projekta

Sodelovanje URSJV v projektu

»Podpora nacionalnemu jedrskemu upravnemu organu Republike Južna Afrika (NNR) in njegovemu sistemu tehničnih podpornih organizacij (CNSS)«

Uvod

Evropska komisija je objavila najavo razpisa za sodelovanje na projektu »Podpora nacionalnemu jedrskemu upravnemu organu Republike Južna Afrika (NNR) in njegovemu sistemu tehničnih podpornih organizacij (CNSS)«. Cilj tega projekta je pomagati upravnemu organu za jedrsko varnost Republike Južna Afrika in njegovemu sistemu tehničnih podpornih organizacij, da bi še bolj okrepil znanje in strokovnost svojih sodelavcev, predvsem pa se povezal s sorodnimi organi v tujini, si izmenjal izkušnje in poglobil medsebojno sodelovanje. Evropska komisija je ocenila, da upravni organ Republike Južna Afrika (v nadaljevanju »nacionalni jedrski regulator«, angl. National Nuclear Regulator (NNR)) potrebuje pomoč, če želi zagotoviti varnost svojih dveh jedrskih reaktorjev v elektrarni Koeberg, ki sta začela obratovati sredi osemdesetih let, in ki načrtujeta dolgoročno obratovanje.

Jedrski upravni organ (NNR) nima, razen z Mednarodno agencijo za atomsko energijo, veliko mednarodnih stikov, medtem ko ima jedrska elektrarna Koeberg stike z Institute for Nuclear Power Operations (INPO) v ZDA ter s Framatome in Engie v EU. NNR je v letih 2017/18 ustanovil svoj sistem tehničnih podpornih organizacij, ki pa še ni popolnoma zaživel. S podporo EK so dejavni na mednarodni ravni na področju jedrskega varovanja.

Leta 2018 je NNR prostovoljno sodeloval na prvem tematskem pregledu (Topical Peer Review - TPR), ki ga je organizirala skupina evropskih jedrskih upravnih organov (ENSREG), ki se je nanašal na "upravljanje staranja" za jedrske elektrarne in raziskovalne reaktorje. Po postopku medsebojnega pregleda in njegovi oceni je bilo ugotovljeno, da naj NNR opravi nadaljnje preglede programov za upravljanje staranja, ki ustrezajo jedrski elektrarni Koeberg in raziskovalnem reaktorju SAFARI-1. NNR namerava tudi prostovoljno sodelovati na drugem tematskem pregledu, ki bo namenjen požarni varnosti v jedrskih objektih in čaka na povabilo ENSREG.

Izboljšanje znanja osebja NNR pri uporabi sodobnih računalniških programov za izvajanje varnostnih analiz za JE Koeberg je eden pomembnih ciljev. Z njim bodo okrepili kompetence osebja NNR. Usposabljanje je pričakujejo na naslednjih področjih, kot npr. transport nevtronov, reaktorska fizika, termohidravlični izračuni, modeliranje zadrževalnega hrama, izračuni središče in analiza težkih nesreč. NNR namerava okrepiti tudi svojo zakonodajo v zvezi z uporabo verjetnostnih varnostnih analiz. V okviru te pomoči NNR pričakuje tudi podporo za razvoj in uporabo novega pristopa, kjer se uporabljajo rezultati verjetnostnih varnostnih analiz za podporo upravnemu odločanju.

Razpisna dokumentacija bo zainteresiranim partnerjem, ki izpolnjujejo osnovne razpisne pogoje, poslana v začetku julija. Interes za projekt namerava izkazati konzorcij, ki ga bo vodilo avstrijsko podjetje ENCO, medtem ko vsi ostali partnerji še niso znani. Češki in slovaški upravni organ sta že potrdila interes za sodelovanje v tem konzorciju. Eden od pogojev razpisa je, da mora konzorcij vsebovati upravni organ za jedrsko varnost iz EU ali držav EFTA.

Interesi Slovenije in EU

Ta projekt se uvršča med pomoč na podlagi Evropskega instrumenta za sodelovanje na področju jedrske varnosti (European INSC), ki je bil ustanovljen, da lahko EU pomaga tretjim državam krepiti jedrski in sevalni upravni okvir. Ta instrument skuša vzdrževati, predvsem pa povečati globalno jedrsko in sevalno varnost s prenosom znanja in prakse tretjim državam. Na

ta način se znatno zmanjša možnost nesreč, izrednih dogodkov, verjetnost za odtujitev jedrskih snovi in radioaktivnih virov ter se zagotavlja skladnost z mednarodnimi standardi.

Razpisan projekt pomoči upravnemu organu za jedrsko varnost Republike Južne Afrike ima cilje usklajene s temeljnimi interesi Republike Slovenije za delovanje v EU, saj so projekti krepitve upravnih organov za jedrsko in sevalno varnost ključnega pomena za EU in tako tudi eden od interesov naše države.

URSJV sodeluje pri različnih oblikah pomoči tujim upravnim organom bodisi v okviru instrumentov EU bodisi pod okriljem Mednarodne agencije za atomsko energijo. URSJV je v okviru teh projektov poleg dane pomoči pridobila tudi znanje o delu tujih upravnih organov in njihovih izkušnjah ter kako znanje in različne metodologije prenesti na sorodne upravne organe. Ta projekt vključuje elemente, s katerimi ima Slovenija izkušnje in lahko nudi pomoč tretjim državam, kot npr. program staranja, požarna varnost, izobraževanje inšpektorjev, uporaba verjetnostnih varnostnih analiz in podobno.

Pomoč in sodelovanje na področju jedrske varnosti sta pomembna tudi zato, ker je nujno zagotavljati in spodbujati doseganje mednarodnih in evropskih standardov v vseh državah, ne glede na geografsko lokacijo, saj morebitne nesreče ne poznajo meja. Tovrstna pomoč predstavlja pomembno pot, kako lahko tretje države pridejo do potrebnega znanja, saj takšnih možnosti ni veliko. Še posebej, če upoštevamo, da Evropska komisija v celoti financira to pomoč in jo je prilagodila potrebam NNR, kar pomeni, da je pomoč specifična in ciljana na področja, kjer je napredek najbolj potreben. Na ta način bo dosežena izmenjava izkušenj in vzpostavljen stik ter pretok znanja s sorodnimi upravnimi organi s področja jedrske varnosti.

Projekti pomoči pomenijo tudi krepitev prepoznavnosti slovenskih institucij s področja jedrske in sevalne varnosti. Morebiten uspeh na razpisu bi pomenil tudi priznanje in prepoznavnost slovenskega upravnega organa kot zanesljivega in strokovnega partnerja. Obenem pa je tudi pomembno, da pri nudenju pomoči sodelujemo in se usklajujemo s sorodnimi upravnimi organi, s katerimi se dobro poznamo in tudi sodelujemo na različnih področjih, kot npr. s slovaškim in češkim upravnim organom.

Področje pomoči upravnim organom za sevalno in jedrsko varnost je specifično, saj določene naloge, t. j. izvajanje inšpekcijskega nadzora in upravne dejavnosti, lahko opravljajo le upravni organi, zato je tudi eden od pogojev, da morajo v teh projektih sodelovati tudi ustrezni upravni organi iz držav EU ali EFTA.

Možnost uspeha na razpisu je odvisna od kakovostne izdelave ponudbe, ki jo lahko pripravi le konkurenčen in izkušen konzorcij. Ocenjuje se, da ima URSJV solidne možnosti glede na dozrajše kakovostno opravljeno delo na preteklih projektih. Gre tudi za utiranje poti slovenskemu znanju in strokovnosti na področju jedrske varnosti, kar pomeni krepitev stikov tudi med projektnimi partnerji in olajšuje pretok znanja od teh partnerjev k nam.

Nekaj osnovnih podatkov o projektu

Projekt »Podpora nacionalnemu jedrskemu upravnemu organu Republike Južna Afrika (NNR) in njegovemu sistemu tehničnih podpornih organizacij (CNSS)« predvideva dejavnosti v dveh sklopih.

Prvi cilj tega ukrepa je povečati zmogljivosti tehničnega strokovnega znanja jedrskega upravnega organa v Južni Afriki (NNR) in njegovih organizacij za tehnično podporo (CNSS) na področjih "upravljanja staranja", "požarne varnosti" in "pristopa, na podlagi verjetnostnih varnostnih analiz".

Drugi cilj je usmerjen na področje izdajanja dovoljenj za jedrske naprave, ki obsega program in izvedbo usposabljanja in izdelavo predpisov. Ta cilj bo opredelil potrebna področja usposabljanja, zagotovil izdelavo gradiv za usposabljanje, usposabljal predavatelje in zagotavljal posebne tečaje usposabljanja za nove ter za uveljavljene člane osebja NNR in CNSS. Za NNR bo treba razviti tečaje na naslednjih področjih:

- usposabljanje iz varstva pred sevanjem,
- usposabljanje o prevozu radioaktivnih snovi,
- usposabljanje o varovanju jedrskih snovi (safeguards),
- usposabljanje za inšpektorje,
- usposabljanje za varnostne analitike.

Finančna vrednost projekta je ocenjena na maksimalno 3.000.000 evrov z možnostjo povečanja z direktnim pogajanjem še za 1,5 milijona evrov. Predvideno trajanje projekta je tri leta (36 mesecev). Predviden začetek projekta je konec leta 2022.

Udeležba Uprave RS za jedrsko varnost

Predvideva se, da bo URSJV v tem projektu, če bo uspešna na razpisu, opravljala naloge, ki ustrezajo njenemu opisu delovnih nalog in pristojnosti, tako da bo pomagala na področjih upravljanja staranja, požarne varnosti, verjetnostnih varnostnih analiz in usposabljanju osebja. URSJV razpolaga praktično z vsemi znanji, ki so potrebna pri tem projektu, tako da se lahko vključi v izvajanje večine nalog. Ocenjena skupna obremenitev vseh sodelujočih sodelavcev URSJV predvideva udeležbo približno 6 ljudi in letno obremenitev vseh sodelujočih sodelavcev URSJV od 30 do 40 človek-dni.

Zaključek

Sodelovanje URSJV pri izvajanju projektov pomoči tretjim državam na področju krepitev njihovih upravnih organov s področja jedrske in sevalne varnosti je pomembno, saj razpisi Evropske komisije zahtevajo, da v konzorciju sodelujejo strokovnjaki, ki so aktivno zaposleni v upravnem organu. Smiselno je, da URSJV ponudi svoje kapacitete in tudi nadaljuje sodelovanje pri izvajanju programa pomoči tretjim državam, ker ima že precej izkušenj s tovrstnimi projekti. Udeležba URSJV pomeni tudi mednarodno prepoznavnost in sprejemanje določenih obveznosti, kar pomeni porazdelitev bremena med vse evropske upravne organe, torej da tudi URSJV prevzame svoj del bremena. Obenem pa imajo ti projekti tudi koristne učinke, saj omogočajo primerljivost med partnerji in preveritev, ali smo sposobni naše znanje kakovostno prenesti na druge. Ta projekt pa nudi še poseben izziv, saj gre za pomoč že uveljavljenemu upravnemu organu, vendar na specifičnih področjih.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE

Sektor za varnostno politiko - ZVP

Ref. št.: ZVP220167

Datum: 26.04.2022

MZZ obveščeni: AB, KM, PD, SB, SM, VP

Drugi obveščeni: Uprava RS za jedrsko varnost

Za: URSJV, g. Igor Sirc, direktor

V zvezi z osnutkom vladnega gradiva o sodelovanju Uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost v projektu "Podpora nacionalnemu jedrskemu upravnemu organu Republike Južne Afrike (NNR) in njegovemu sistemu tehničnih podpornih organizacij (CNSS), ki smo ga v usklajevanje prejeli 21. aprila 2022 z vašim dopisom št. 544-1/2022/3 sporočamo, da nanj nimamo dodatnih pripomb in z njegovo vsebino soglašamo.

Furlan/DS Dovžan

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ZAKONODAJO

Mestni trg 4, 1000 Ljubljana

T: 01 241 18 00, 01 241 18 02

E: gp.svz@gov.si

www.svz.gov.si

MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR
UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA JEDRSKO VARNOST

gp.ursjv@gov.si

Številka: 544-2/2022/2

Datum: 5. 5. 2022

Zadeva: **Sodelovanje Uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost v projektu »Podpora nacionalnemu jedrskemu upravnemu organu Republike Južna Afrika (NNR) in njegovemu sistemu tehničnih podpornih organizacij (CNSS)«**

Zveza: Vaš dopis št. 544-1/2022, ki smo ga prejeli dne 21. 4. 2022

V zvezi z navedenim dopisom sporočamo, da k predloženemu gradivu s stališča pristojnosti naše službe nimamo pripomb.

Pripravil:
Andrej Seršen

Mag. Mateja Lekan-Štrukelj
V.D. DIREKTORJA